

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A nyugdíjpénztári tagokat többretű garanciarendszer védi

A pénzügyi válság hatása a hazai pénztárpiaci szférára - a Stabilitás Pénztárszövetség állásfoglalása

A Stabilitás Pénztárszövetség álláspontja szerint a nyugdíjpénztárak működése a jelenlegi piaci körülmények között is stabil, a pénztártagokkal szembeni kötelezettségeiknek folyamatosan eleget tesznek. A pénztárak professzionális befektetési tevékenysége, a jogszabályi háttér valamint a Pénztárak Garancialapja - mely garanciát vállal a nyugdíjcélú kifizetésekre – teljes körű védelmet jelent a magánnyugdíjpénztárak tagjai számára.

A jelenlegi pénz- és tőkepiaci hangulatot leginkább a pénz-, részvény- valamint az állampapír piac kedvezőtlen teljesítményei jellemzik. Tekintettel arra, hogy a nyugdíjpénztári megtakarítások a pénz- és tőkepiacokon kerülnek befektetésre, a kedvezőtlen változások természetesen tükröződnek a nyugdíjpénztári befektetések hozamának rövidtávú alakulásában, és a pénztártagok egyéni számláinak aktuális összegében is.

A magasabb hozamkilátásokért az elmúlt években a pénztári befektetések portfólióiba hosszú távú, magasabb kockázatú eszközök kerültek. E folyamatot támogatta az állami szabályozás is; jogszabály írja elő, hogy 2009. január 1 napjától a nyugdíjpénztáraknak kötelező az úgynevezett választható portfóliós rendszer bevezetése.

A választható portfóliós rendszer indításakor a pénztár a tagok egyéni számláit a nyugdíjkorhatárukig hátralévő idő alapján sorolja be alacsony-, közepes- és magas részvénykitettséű portfóliókba. Azon pénztárak, akik már élve a lehetőséggel korábban bevezették a választható portfóliós rendszert fokozatosan növelték a kockázatosabb pénzügyi eszközök (például részvények) arányát. Amelyek még nem álltak át, azok is elkezdtek a felkészülést, amely a portfóliók hasonló átrendezését eredményezte, alapvetően a hosszabb befektetési időhorizonttal bíró, a pénztártagok többségét reprezentáló választható portfóliók (kiegyensúlyozott és növekedési portfólió) esetén.

A magánnyugdíjpénztárak egyes portfólióhoz kapcsolódóan előírt részvény arányokat a kedvezőtlen piaci környezet hatására módosult jogszabály alapján 2009. június 30. helyett 2011. június 30-ig kell elérniük, így a pénztáraknak lehetőségük van befektetési politikájuk újragondolására.

Dr. Juhász Istvánné, a Stabilitás Pénztárszövetség főtitkára hangsúlyozza: „A nyugdíjpénztárak működése a jelenlegi piaci körülmények között is stabil, a pénztárak sem működésükkel, sem befektetési tevékenységükkel kapcsolatban likviditási problémákkal nem küzdenek, a pénztártagokkal szembeni kötelezettségeiknek folyamatosan eleget tesznek”. A pénztárak professzionális befektetési tevékenysége, a jogszabályi háttér valamint a Pénztárak Garancialapja - mely garanciát vállal a nyugdíjcélú kifizetésekre – teljes körű védelmet jelent a magánnyugdíjpénztárak tagjai számára – tette hozzá.

A Stabilitás Pénztárszövetség állásfoglalásához a Hazai Nyugdíjpénztárak Országos Szövetsége is csatlakozott.

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Háttéranyag

A Stabilitás Pénztárszövetség állásfoglalása

A jelenlegi pénz- és tőkepiaci hangulatot leginkább az árfolyamok nagy változékonysága, valamint a biztonságos eszközöknek tartott befektetések felé való menekülés jellemzi. A világ legfontosabb tőzsdéin az árfolyamok történelmileg is alacsony szintre estek, miközben a részvényárfolyamok ingadozása rendkívüli mértékben emelkedett.

Hogyan értékelhető a pénzügyi válság hatása a nyugdíjpénztári megtakarításokra, és mit kell a pénztártagoknak a jelenlegi helyzetben mérlegelniük?

A magán és önkéntes nyugdíjpénztárakba történő befizetések, a nyugdíjcélra félretett összegek a pénztártagok hosszú távú megtakarításai. A nyugdíjpénztári megtakarítások a pénz- és tőkepiacokon kerülnek befektetésre, ennek megfelelően a pénztártagok megtakarításai e piacokat jellemző kockázatoknak vannak kitéve, megfelelő garanciák mellett. A befektetési környezet kedvezőtlen változásai természetesen tükröződnek a nyugdíjpénztárak által kezelt vagyon, illetve a nyugdíjpénztári befektetések hozamának rövid-távú alakulásában, és a pénztártagok egyéni számláinak aktuális összegében is.

A nyugdíjpénztári portfóliók teljesítményét – tekintettel a hosszú, akár több évtizedes időtávra – csak hasonlóan hosszú (minimum 5 év) időszakokra érdemes értelmezni. A pénztárak befektetési teljesítménye hosszú időtávon kiegyensúlyozott, de a pénz- és tőkepiaci események hatására ezen időszakon belül a rövidebb (éves, negyedéves) időperiódusokban egyenetlenül alakul, és előfordul akár negatív vagyon- és hozamváltozás, amely a hosszú távú befektetések velejárója.

Az elmúlt években a pénztári befektetések lassú átalakulása volt megfigyelhető, és a hosszú távú magasabb hozamkilátásokért magasabb kockázatú eszközök kerültek a portfóliókba. A közelmúlt jogszabály módosításai is befolyásolták ezt a folyamatot, mivel a magánnyugdíjpénztárak esetében 2009. január 1. napjától kötelezővé tették az úgynevezett választható portfóliós rendszer bevezetését. A jogszabály megengedte, hogy még a kötelező bevezetést megelőzően a magánnyugdíjpénztárak már 2008. január 1. napjától bevezethették az új rendszert, amely lehetőséggel számos pénztár élt ebben az évben. Az önkéntes nyugdíjpénztárak esetében nincs ilyen jellegű jogszabályi kötelelem, de választható portfóliós rendszert a pénztárak a tagok érdekeire figyelemmel működtethetnek, működtetnek.

A pénztárak tudatosan törekedtek az alternatív befektetési lehetőségek intenzívebb kihasználására, nagyobb kockázat felvállalására, ami egyúttal hosszabb távon magasabb pénztári hozamok elérésének lehetőségét teremti meg.

A magánnyugdíjpénztári választható portfóliós rendszer indításakor a pénztár a tagok egyéni számláit a nyugdíjkorhatárukig hátralévő idő alapján sorolja be.

Portfólió típusa	Nyugdíjkorhatárig hátralévő idő	Részvények aránya
Növekedési portfólió	15 évnél több	minimum 40%
Kiegyensúlyozott portfólió	5-15 év között van	minimum 10% maximum 40%
Klasszikus portfólió	5 évnél kevesebb	maximum 10%

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A fenti táblázatban szereplő részvény arányokat a magánnyugdíjpénztáraknak a jogszabályi rendelkezések szerint 2009. június 30. napjáig kell elérniük. Ezt a helyzetet változtatta meg a vonatkozó jogszabály közelmúltbeli módosítása, amely a fenti határidőt 2011. június 30. napjáig toltta ki, azon indokolással, hogy a pénzügyi válságra tekintettel a pénztáraknak lehetősége legyen kockázatmentesebb eszközök, állampapírok vételére. A jogszabályváltozás hatással lehet a közeljövő pénztári befektetéseire, mivel ez lehetőséget teremt a pénztári befektetési politikák újragondolására.

A magánnyugdíjpénztári tag a nyugdíjkorhatárának eléréséig hátralévő idő alapján meghatározott besorolástól eltérhet (választhat a portfólió között), azonban a nyugdíjkorhatárt megelőző 5 évben a növekedési portfóliót nem választhatja, mivel ebben az esetben a nyugdíj előtt már nem a hozammaximalizálás a cél, hanem a tag egyéni megtakarításai értékmegőrzése, így nagyobb kockázat sem vállalható.

A magánnyugdíjpénztári tagnak lehetősége van a pénztár felé írásban nyilatkozni az egyedi portfólióváltási igényéről, amely igény nem vonható vissza. A tag portfólióváltási igénye az előző portfólióváltástól számított 6 hónap elteltével teljesíthető.

Azon pénztárak, akik már ez évben bevezették a választható portfóliós rendszert fokozatosan növelték a kockázatosabb pénzügyi eszközök (például részvények) arányát, alapvetően a hosszabb befektetési időhorizonttal bíró, a pénztártagok többségét reprezentáló választható portfóliók (kiegyensúlyozott és növekedési portfólió) esetén. Amelyek még nem álltak át, azok is elkezdték a felkészülést, amely a portfóliók hasonló átrendezését eredményezte. A jelenlegi változékony piaci környezetben ezek az eszközök veszítettek értékükből, de a kockázatmegosztásra szánt, kevésbé kockázatos eszközökön, a hazai állampapírokon is rossz hozamokat értek el a pénztárak az elmúlt időszakban, amelyek komoly hatást gyakoroltak a portfóliók teljesítményére.

A nyugdíjpénztárak professzionális befektetők, az elmúlt évtized több „válságidőszakának” hatásai mellett is biztosítani tudták a hosszú távú eredményességet, amelyet az elmúlt évek reálhozamai is visszaigazolnak. A pénztártagok elemi érdeke, hogy a hosszú távú befektetések esetében a nyugdíjpénztárak biztosítani tudják a befektetésektől a megtakarítási időszak végén elvárható optimális hozamot.

A nyugdíjpénztári tagokat, a tagok érdekeit többrétű garanciarendszer védi. Ezt a védelmet hivatott garantálni a nyugdíjpénztárak működésének feltételeit meghatározó jogszabályi háttér, amely többek között a befektetési szabályokra vonatkozó rendelkezésekkel, a letétkezelő és független könyvvizsgáló alkalmazásának előírásával, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének tevékenységével, a működés és a pénztári befektetések biztonságát szavatolja.

További védelmet jelent a magánnyugdíjpénztárak tagjai számára a Pénztárak Garancialapja. Az Alap a magánnyugdíjpénztárak tagjai egyéni számláin nyilvántartott összeg erejéig teljes körű garanciát vállal, és akár a pénztár fizetéseképtelensége esetén is teljes körű fedezetet biztosít, tehát jövőbeni nyugdíjcélú kifizetéseikre a garancia teljes körű.

Mint említettük, a hosszú távú befektetések természetes velejárója, hogy a befektetési időtáv alatt a hozam akár nagy ingadozásokat mutathat, ezért a hosszabb (5-10-15 év) időszakok teljesítményét érdemes a pénztártagoknak figyelembe venni. A jelenlegi negatív tendenciák komoly döntések elé állíthatják a pénztártagokat, különös tekintettel azokra, akik most szeretnének hozzájutni az önkéntes pénztári számlájuk egyenlegéhez. Az önkéntes nyugdíjpénztári tagok egyre nagyobb számban jutnak el a kifizetési időszakhoz, például elérik a 10 év várakozási időt, vagy a nyugdíjkorhatárt. Ebben az esetben komoly és megalapozott döntést kell hozniuk, amennyiben ugyanis a megtakarításaikat jelenleg kívánják felhasználni, úgy a jelenlegi veszteséget is viselniük kell. Ugyanakkor reális alternatíva, hogy e

SAJTÓKÖZLEMÉNY

megtakarításaikat továbbra is a pénztárukban hagyják, és várakoznak, amíg kedvezőbb piaci helyzetben a befektetéseik piaci értéke nő.

A jelenlegi teljesítményekkel elégedetlen magánnyugdíjpénztári tagok számára kérdés lehet a pénztárváltás gondolata. Nekik figyelembe kell venniük, hogy a jelenlegi válság a pénztári rendszer egészét érinti, és nincs garancia arra nézve, hogy a pénztárváltást követően rövid időszakon belül jobb eredményt ér el a másik pénztár.

Az állásfoglaláshoz csatlakozott a Hazai Nyugdíjpénztárak Országos Szövetsége.

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Stabilitás Pénztárszövetség

Öt piacvezető magánnyugdíjpénztár alapította meg 2000. május 29-én a Stabilitás Nyugdíjpénztári Szövetséget. Hazai és nemzetközi tapasztalatai révén elsődleges feladatának tekinti, hogy összefogja az időskori anyagi biztonság erősítésére hivatott hazai jogintézmények kialakításával és működésével kapcsolatos szakmai szervezetek képviselőit.

Egyúttal feladatának tekinti még, hogy a szervezési, üzemviteli módszerek kidolgozásában előmozdítsa a pénztárc piac fejlődését, képviselje a Szövetség és tagjainak érdekeit a vonatkozó jogi és egyéb szabályozás kialakítása során. Hazai szerepvállalása mellett nemzetközi szinten is aktív tevékenységet folytat. Így tagja az Európai Nyugdíjcélú Megtakarításokat-kezelő Szervezetek Szövetségének (EFRP), amely az Európai Unió egyik legjelentősebb tárgyalópartnere a privát szektor által kezelt nyugdíjcélú megtakarítások fejlesztése és szabályozása terén.

A Stabilitás Pénztárszövetség, felvállalva azt, hogy fórumot teremtsen a pénztári szférát érintő aktuális kérdésekről idén november 10-11-én, Farkas István a PSZÁF Felügyeleti Tanácsának elnökének fővédnökségével megrendezi a hagyományos, éves pénztárkonferenciát.

Tagok:

Egészségpénztárak

- Allianz Hungária Egészségpénztár
- Aranykor Országos Önkéntes Egészségpénztár
- AXA Önkéntes Egészségpénztár
- Generali Önkéntes Kölcsönös Egészségpénztár
- K&H Medicina Egészségpénztár
- MKB Egészségpénztár
- OTP Egészségpénztár

Nyugdíjpénztárak

- Allianz Hungária Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár
- Aranykor Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár
- AXA Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár
- DIMENZIÓ Magánnyugdíjpénztár
- HONVÉD Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár
- ING Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár
- K&H Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár
- MKB Nyugdíjpénztár
- OTP Magánnyugdíjpénztár
- OTP Önkéntes Kiegészítő Nyugdíjpénztár
- Premium Magánnyugdíjpénztár
- Villamosenergia-Ipari Társaságok Nyugdíjpénztár

Pénztárszolgáltatók

- Aegon Magyarország Pénztárszolgáltató Zrt.
- Aon Tanácsadó és Pénztárszolgáltató Zrt.
- Controll-Soft Zrt.
- Első Hazai Pénztárszervező és Működtető Zrt.
- OTP Pénztárszolgáltató Zrt.